

OPĆE INFORMACIJE		
Naziv kolegija	Upravljanje zajedničkim dobrima	
Studijski program	Sveučilišni diplomski studij Fizika	
Status kolegija	izborni	
Semestar	3.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS bodovi	6
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Diana Mance	
Kontakt	diana.mance@uniri.hr	
Vrijeme i mjesto konzultacija	po dogovoru	
Suradnik na kolegiju	izv. prof. dr. sc. Davor Mance	
Kontakt	davor.mance@uniri.hr	
Vrijeme i mjesto konzultacija	po dogovoru	
Jezik izvođenje nastave	engleski	
Web stranica kolegija	Portal sustava Merlin	
Vrijeme i mjesto izvođenja nastave	četvrtkom, 16:00-18:00 i po dogovoru	
Izravna (učionička) nastava	0/0/15 (25%)	
Virtualna nastava	30/0/15 (75%)	
Ispitni rokovi	07.02.2025.	
	21.02.2025.	
	01.07.2025.	
	15.07.2025.	

OPIS KOLEGIJA
1.1. Ciljevi kolegija
Upoznati studente s problemom tragedije zajedničkih dobara, s mogućnostima dizajna institucionalnih mehanizama alokacije zajedničkih dobara, njihovom pretvorbom u privatna dobra, mogućnošću direktne alokacije od strane države te ostalih institucionalnih pristupa problemu. Osposobiti studente da samostalno ili u manjim grupama kreiraju prijedlog institucionalnog dizajna mehanizma zaštite zajedničkog dobra.
1.2. Uvjeti za upis kolegija
Završen preddiplomski studij.
1.3. Očekivani ishodi učenja za kolegij
Kritički analizirati utjecaj društva i gospodarstva na okoliš. Poznavati formalne institucije koje se odnose na zajednička dobra. Poznavati mogućnosti dizajna institucionalnih mehanizama upravljanja zajedničkim dobrima. Primjenjivati i promicati društveno odgovorno ponašanje.
1.4. Sadržaj kolegija
Tragedija zajedničkih dobara. Problemi prisvajanja i pribavljanja kod zajedničkih dobara i resursa zajedničkih zaliha.

Igra zatvorenikove dileme, igre nulte sume i logika kolektivnog djelovanja. Institucionalni i neinstitucionalni mehanizmi alokacije. Hotellingov model odnosa zaliha i cijene. Mjerenje održivog korištenja zajedničkih dobara kod problema pribavljanja. Primjeri i analiza dugotrajnih resursa zajedničkih zaliha. Primjer problema onečišćenja zajedničkog dobra. Upravljanje zajedničkim globalnim dobrima. Analiza institucionalnih neuspjeha. Okvir za analizu institucionalnog izbora.

1.5. Obvezna literatura

Ostrom, Elinor (2006) Upravljanje zajedničkim dobrima - evolucija institucija za kolektivno djelovanje. Jesenski i Turk, Zagreb. ISBN: 953-222-226-X.

1.6. Dopunska literatura

Ostrom, E., Burger, J., Field, C.B., Norgaard, R.B., Policansky, D. (1999) Revisiting the Commons: Local Lessons, Global Challenges. Science, Vol. 284, (9th April), pp.278-282.

Freeman J., Kolstad C.D. (2007) Moving to Markets in Environmental Regulation: Lessons from Twenty Years of Experience. Oxford University Press. ISBN-13: 9780195189650

Greif, Avner (2006) Institutions and the Path to the Modern Economy, Cambridge University Press. ISBN-13 978-0-521-48044-4.

Hurwicz, Leonid; Reiter, Stanley (2006) Designing Economic Mechanisms. Cambridge University Press. ISBN 13: 978-0-511-22099-9.

Börgers, Tilman (2015) An Introduction to the Theory of Mechanism Design. Oxford University Press. ISBN 978-0-19-973402-3.

1.7. Obveze studenata, ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Aktivnost koja se ocjenjuje	Udio aktivnosti u ECTS bodovima	Maximalan broj bodova
Prisutnost	2	0
Kolokviji	2	50
Seminar	1	20
Završni ispit	1	30
UKUPNO	6	100

OPIS AKTIVNOSTI KOJE SE OCJENJUJU

Kontinuirana provjera znanja (maksimalno 70 bodova)

KOLOKVIIJI (maksimalno 50 bodova)

- Studenti polažu 2 kolokvija koji se sastoje od pitanja višestrukog izbora i esejskih pitanja vezanih uz gradivo obrađeno na predavanjima i seminarima.
- Prvi kolokvij nosi maksimalno 20 bodova, a drugi 30 bodova.

SEMINAR (maksimalno 20 bodova)

- Studenti tijekom nastave trebaju prezentirati seminar na zadanu temu.

ZAVRŠNI ISPIT (maksimalno 30 bodova)

- Za pristupanje završnom ispitu student tijekom nastave mora ostvariti minimalno 35 bodova pri čemu mora imati položene kolokvije i održan seminar.

Za sve aktivnosti koje se ocjenjuju nužno je da student ostvari minimalno 50% od maksimalnog broja mogućih ocjenskih bodova.

Ako je završni ispit pozitivno ocijenjen, konačna ocjena određuje se zbrajanjem bodova prikupljenih na svim elementima koji su se procjenjivali i donosi se prema sljedećim kriterijima:

90 – 100 bodova A Izvrstan (5)

75 – 89 bodova B Vrlo dobar (4) 60 – 74 bodova C Dobar (3) 50 – 59 bodova D Dovoljan (2)
1.8. Dodatne informacije
-

POPIS TEMA PO TJEDNIMA NASTAVE			
Tjedan	Oblik nastave*	Sati	Tema
1.	P	3	Introduction to the course and basic taxonomy of goods.
	S	2	Introduction. Allocation of research seminar topics. Defining the problems and objects of research seminars.
2.	P	3	The tragedy of the commons and its explanation with a game-theoretic approach.
	S	2	Formulating research questions, selecting measurement instruments, and research variables.
3.	P	3	The prisoner's dilemma, zero-sum games, and the logic of collective action.
	S	2	The conceptualization of the research design. Defining the null hypothesis and the research hypothesis.
4.	P	2	Problems with the privatization of commons.
	S	3	The tragedy of the commons.
5.	P	2	Problems with government management of commons.
	S	3	Institutional mechanisms for commons management.
6.	P	2	Appropriation and acquisition problems with common goods and common pool resources.
	S	3	The logic of collective action.
7.	P	3	Institutional and non-institutional allocation mechanisms of commons.
	S	2	Government management of commons.
8.	S	3	Repetition and recapitulation.
9.	P	3	Hotelling's model of the relationship between stocks and price.
	S	2	Problems of privatizing commons.
10.	P	3	Measuring sustainable use of common property in the case of acquisition problems.
	S	2	Measuring sustainable use of commons.
11.	P	2	Examples and analysis of long-term common stock resources.
	S	2	Pollution in common pool resources.
12.	P	2	An example of the pollution problem in a common good and/or a common pool resource.
	S	2	Case study on institutional failures in commons management.
13.	P	2	Management of global environmental commons i.e. global natural resources.
	S	2	Global commons and sustainable management.

*Napomena: navesti ukoliko se određeni sat/tema izvodi online

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Kritički analizirati utjecaj društva i gospodarstva na okoliš.	Tragedija zajedničkih dobara. Problemi prisvajanja i pribavljanja kod zajedničkih dobara i resursa zajedničkih zaliha. Igra zatvorenikove dileme, igre nulte sume i logika kolektivnog djelovanja.	Izlaganje. Rasprava. Rad na tekstu i multimediji.	Pitanja (završni ispit) Pitanja esejskog tipa (kolokvij) Pitanja višestrukog izbora (kolokvij) Seminar
Poznavati formalne institucije koje se odnose na zajednička dobra.	Institucionalni i neinstitucionalni mehanizmi alokacije. Hotellingov model odnosa zaliha i cijene. Mjerenje održivog korištenja zajedničkih dobara kod problema pribavljanja. Primjeri i analiza dugotrajnih resursa zajedničkih zaliha. Primjer problema onečišćenja zajedničkog dobra. Upravljanje zajedničkim globalnim dobrima. Analiza institucionalnih neuspjeha. Okvir za analizu institucionalnog izbora.	Izlaganje. Rasprava. Rad na tekstu i multimediji.	Pitanja (završni ispit) Pitanja esejskog tipa (kolokvij) Pitanja višestrukog izbora (kolokvij) Seminar
Poznavati mogućnosti dizajna institucionalnih mehanizama upravljanja zajedničkim dobrima.	Institucionalni i neinstitucionalni mehanizmi alokacije. Hotellingov model odnosa zaliha i cijene. Mjerenje održivog korištenja zajedničkih dobara kod problema pribavljanja.	Izlaganje. Rasprava. Rad na tekstu i multimediji.	Pitanja (završni ispit) Pitanja esejskog tipa (kolokvij) Pitanja višestrukog izbora (kolokvij) Seminar

	Primjeri i analiza dugotrajnih resursa zajedničkih zaliha. Primjer problema onečišćenja zajedničkog dobra. Upravljanje zajedničkim globalnim dobrima. Analiza institucionalnih neuspjeha. Okvir za analizu institucionalnog izbora.		
Primjenjivati i promicati društveno odgovorno ponašanje.	Tragedija zajedničkih dobara. Problemi prisvajanja i pribavljanja kod zajedničkih dobara i resursa zajedničkih zaliha. Igra zatvorenikove dileme, igre nulte sume i logika kolektivnog djelovanja. Mjerenje održivog korištenja zajedničkih dobara kod problema pribavljanja. Primjeri i analiza dugotrajnih resursa zajedničkih zaliha. Primjer problema onečišćenja zajedničkog dobra. Upravljanje zajedničkim globalnim dobrima.	Izlaganje. Rasprava. Rad na tekstu i multimediji.	Pitanja (završni ispit) Pitanja esejskog tipa (kolokvij) Pitanja višestrukog izbora (kolokvij) Seminar